

Charakter, przemiany i konsolidacja populacji państwa Piastów w XI wieku w Wielkopolsce. Perspektywa osteobiograficzna

Dla monarchii piastowskiej pierwsza połowa XI wieku jawiła się jako okres dynamicznych zmian w niemalże wszystkich sferach: politycznej, kulturowej i społecznej. W szczególności dotyczyło to umacniania się świeżo powstałych struktur państwowych, zainicjowanej w 966 roku akcji chrystianizacyjnej, a wreszcie także kryzysu dynastycznego oraz reakcji pogańskiej, których kulminacją była seria powstań. Tak osłabione i mierzące się z licznymi problemami wewnętrznymi państwo w roku 1038 padło ofiarą najazdu czeskiego księcia Brzetysława – co tylko dodatkowo wpłynęło na jego dalsze losy, przypieczętowując nowy kierunek rozwoju.

Celem niniejszego projektu jest określenie charakteru, przemian i konsolidacji populacji państwa Piastów w XI wieku w Wielkopolsce, wykorzystując do tego metodę osteobiograficzną, czyli konstrukcję historii życia na podstawie informacji „wyczytanych” z kości oraz zębów. Wykorzystywany jest przy tym fakt, że poszczególne elementy szkieletu ludzkiego rozwijają się w określony sposób i w określonym czasie, na różnych etapach życia danego osobnika i w zależności od różnych czynników, w tym także środowiskowych. Cel projektu i jego podstawowe koncepcje sformułowane zostały w oparciu o istotne pytania, jakie od dawna stawiane są przez archeologię średniowiecza, lecz na które jak do tej pory nie udało się udzielić jednoznacznej odpowiedzi. Mianowicie: **Kim byli mieszkańcy państwa Piastów w XI wieku? Skąd pochodzili, jak żyli i jak umierali?**

Do realizacji założeń w niniejszym projekcie użyte zostaną zarówno standardowe metody powszechnie stosowane w antropologii biologicznej i bioarcheologii (m.in. ocena płci czy wieku w chwili śmierci, występujących zmian o charakterze patologicznym, rekonstrukcja przyżyciowej wysokości ciała), lecz także badania specjalistyczne izotopów węgla, azotu, tlenu, strontu i siarki. Wartości te posłużą do określenia diety, pochodzenia i mobilności badanych osobników – czyli do rozpoznania tych obszarów życia, których prześledzenie innymi metodami jest w zasadzie niemożliwe.

Uzyskane w ten sposób wyniki stanowiąc będą tym samym niezwykle istotny wkład zarówno w rozwój polskiej bioarcheologii, jak i w lepsze zrozumienie historycznych społeczności zamieszkujących ziemię współczesnej Polski oraz ich miejsca w szerszym kontekście całego europejskiego średniowiecza.